

Souhrnná teritoriální informace:

Ekvádor

Zastupitelský úřad 21. 5. 2025 23:07

Prezident Guillermo Lasso, který se ujal vlády 24. května 2021, byl od počátku v obtížné situaci – dodržel slib o změně směřování země. Jeho předchůdci Rafael Correa a Lenín Moreno mu zanechali zemi na pokraji bankrotu, zemi, kde 12,8 % obyvatelstva žije pod hranicí extrémní chudoby, zemi zmítanou pandemií Covid-19, zemi rozdělenou politickými názory. Nová vláda měla 3 hlavní výzvy: zlepšení ekonomické situace země, boj proti pandemii a plán očkování, a prosazování zákonů v politicky a početně roztržitém parlamentu. Předchozí vlády vedly protekcionistickou politiku. Nový prezident slíbil zemi více otevřít, usnadnit dovoz, který by především díky importu strojů a zařízení měl pomoci zlepšit konkurenceschopnost ekvádorské ekonomiky. Své sliby prezident prosazuje jen obtížně. V r. 2022 čelil snaze parlamentu o odvolání, obdobný „politický soud“ byl připravován na květen 2023. Guillermo Lasso těsně před hlasováním přistoupil k tzv. „muerte cruzada“, tj. rozpustil parlament. Do nových voleb, kdy první kolo proběhne 20. srpna 2023, bude vládnout s pomocí dekretů.

Tato souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Quito
Počet obyvatel	17,8 mil. (2021)
Jazyk	španělština
Náboženství	katolíci (74 %), protestanti (10,3 %)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Daniel Roy Gilchrist Noboa Azín
Hlava vlády	José Javier de la Gasca Lopez-Dominguez
Název měny	americký dolar
Cestování	
Časový posun	-6 hodin (v létě -7 hodin)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Josef Hlobil
Ekonomický úsek	Ing. Eva Tadrliková
Konzulární úsek	Ing. Ludevít Hráz
CzechTrade	Petra Balladares
Czechinvest	Ne
Ekonomika	
2024	
Nominální HDP (mld. USD)	120,7
Hospodářský růst (%)	-2,6
Inflace (%)	1,5
Nezaměstnanost (%)	3,4

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Ekvádorská republika (República del Ecuador) Ekvádor je prezidentskou demokracií. Prezident: Daniel Roy-Gilchrist Noboa Azín (ve funkci od 23. listopadu 2023, znovu zvolen v řádných volbách v dubnu 2025, inaugurace proběhne 24. května 2025) Viceprezidentka (pověřená): Cynthia Gellibert Prezident je volen na 4 roky s možností 1 znovuzvolení. Složení vlády: předsedkyně vlády – José Javier de la Gasca Lopez-Dominguez ministryně zahraničních věcí – Gabriela Sommerfeld ministr obrany – Gian Carlo Loffredo ministr vnitra – John Reimberg Oviedo ministryně hospodářství a financí – Sariha Belén Moya Angulo ministr výroby, zahraničního obchodu, investic a rybolovu – Luis Alberto Jaramillo Granja ministr zdravotnictví – Edgar José Lama fon Buchwald ministr zemědělství a dobytkařství – Franklin Danilo Palacios Márquez ministryně energetiky a dolů – Inés María Manzano Diaz ministr dopravy a veřejných prací – Robert Xavier Luque Nuques ministr pro místní rozvoj a bydlení – Humberto Aparicio Plaza Arguello ministryně životního prostředí – Maria Cristina Recalde Larrea (pověřená řízením) ministr telekomunikací – Roberto Carlos Kury Pesantes ministryně školství – Alegría de Lourdes Crespo Cordovez ministr pro sociální inkluzi – Harold Andrés Burbano Villareal (pověřený řízením) ministryně práce – Ivonne Elizabeth Núñez Figueroa ministr cestovního ruchu – Mateo Julián Estrella Durán (pověřený řízením) ministryně kultury – Romina Alejandra Muñoz Procel ministr sportu – José David Jiménez Vásquez ministr veřejné správy – Arturo Félix ministryně pro záležitosti žen a lidská práva – Arianna Maria Tanca Macchiavello 151členný jednokomorový ekvádorský parlament Asamblea Nacional je roztržštěný jak politicky, tak početně. Noví poslanci poprvé usedli do lavic 14. května 2025 a zastupují strany a uskupení levicové, středolevé, středu a středopravé, celkem 13 subjektů (včetně nezávislých poslanců). Předsedou parlamentu je nyní zástupce Acción Democrática Nacional ADN Niels Olsen Peet. Složení: Acción Democrática Nacional - 66 křesel, Movimiento Revolución Ciudadana - 64, následují Pachakutik - 9, Partido Social Cristiano - 4, Construye - 19, Movimiento RETO - 1, Partido Sociedad Patriótica - 1, Unidad Popular - 1, Movimiento Construye - 1, nezávislí kandidáti - 1, provinční hnutí - 4. Vládní ADN obsadila většinu postů předsedů komisí.

Složení nové vlády bude známo po inauguraci staronového prezidenta.

1.2 Zahraniční politika země

Ekvádor má dlouhodobě zájem o posílení spolupráce se sousedními zeměmi, včetně regionální integrace. V posledních letech se snaží o větší přiblížení k Západu. Vydání zakladatele WikiLeaks Juliana Assange uvolnilo vztahy s USA, takže se v únoru r. 2020 uskutečnilo setkání ekvádorského a amerického prezidenta (první schůzka na nejvyšší úrovni po 20 letech). Ekvádor získal finanční pomoc na integraci více než 400 tis. venezuelských uprchlíků. Ekvádor a EU každoročně realizují Politický dialog na vysoké úrovni. V dubnu r. 2024 byly vážně poškozeny vztahy s Mexikem, kdy zvláštní jednotka v rozporu s Vídeňskou konvencí o diplomatických vztazích násilně vstoupila na území mexické ambasády v Quitu, kde se ukrýval bývalý viceprezident Jorge Glas a zatkla ho. Tento krok byl odsouzen jak řadou států, tak řadou mezinárodních organizací. Ekonomické vztahy jsou upraveny Obchodní dohodou mezi EU a Ekvádorem. Ekvádor již není kvalifikován jako příjemce rozvojové pomoci. Přesto EU v rámci Víceletého indikativního programu 2014 - 2020 poskytla nejchudším regionům rozvojovou pomoc ve výši 67 mil. EUR.

Zahraniční politika země se soustřeďuje na 9 hlavních oblastí: svrchovanost a vztahy se sousedními státy (Peru, Kolumbie, zájmy v Tichém oceánu); mezinárodní rozvojová spolupráce; mezinárodní obchodní dohody a investice; mezinárodní bezpečnost; migrace; bilaterální vztahy; regionální integrace; lidská práva a udržitelný rozvoj.

1.3 Obyvatelstvo

V r. 2021 dosáhl počet obyvatel 17,8 mil., hustota zalidnění činí 53,6 ob./km², což je nejvíce v Latinské Americe. 50,04 % obyvatelstva tvoří ženy. Největší města: Guayaquil (2,3 mil. ob.), Quito (1,9 mil. ob.), Cuenca, Santo Domingo, Machala. Etnické složení (2010): 71,9 % míšenci (běloši s původním obyvatelstvem), 7,8 % afroekvádorci, 7,1 % indiáni, 7 % běloši. Náboženství: 74 % katolíci, 10,3 % protestanti.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Ekvádorská ekonomika poklesla v r. 2024 o 2,6 % (vliv na hospodářský vývoj mělo zhoršení bezpečnosti, uzavření těžby ropy v nalezišti Bloque 43-ITT, politická nejistota pramenící z očekávaných prezidentských voleb, největší sucho za posledních 60 let a s tím spojený nedostatek elektřiny), pro r. 2025 se očekává růst 1,4 %. Hlavními důvody byly: spotřeba domácností (-1,3 %), vývoz (1,8 %) a tvorba hrubého fixního kapitálu (-3,8 %). Pouze 5 sektorů zaznamenalo růst - zemědělství a dobytkářství (3,1 %), finanční služby (1,3 %), obchod s nemovitostmi (1,3 %), sociální služby (0,3 %) a potravinářský průmysl (0,2 %). Běžný účet platební bilance registroval přebytek 7,0823 mld. USD, což je o 4,8649 mld. USD více, než v předchozím roce. Celkový vývoz dosáhl 34,421 mld. USD. Ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku to představuje nárůst o 9,57 %. Z toho hodnota exportu neropných produktů činila 24,849 mld. USD (růst o 12,1 %). Nej důležitějšími neropnými vývozními produkty byly krevety, banány, kakao, rybí konzervy a koncentráty olova a mědi. Největšími exportními partnery (neropné produkty) byly EU, Čína, USA, Rusko a Kolumbie. Naopak celkový dovoz představoval 29,490 mld. USD. Oproti r. 2023 došlo k poklesu o 4,79 %. Největší podíl na dovozech měly suroviny (8,7295 mld. USD). Největšími importními partnery (neropné produkty) byly Čína, USA, EU, Kolumbie a Brazílie. Ekvádor uzavřel r. 2024 s rozpočtovým deficitem 3,107 mld. USD (4,1 % HDP). Přímé zahraniční investice v r. 2024 činily 232,11 mil. USD (pokles o 51,14 %). Největší část směřovala do zpracovatelského průmyslu (téměř 50 %), služeb, následovaly doprava a skladování a obchod; podle původu PZI pocházely nejvíce z Číny (přes 50 %). USA a Chile Mezinárodní rezervy ke konci r. 2024 činily 6,900 mld. USD, což je o 2,445 mld. USD více než v r. 2023. Meziroční inflace dosáhla 1,5 %. Oficiální nezaměstnanost činila 3,4 %.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2022	2023	2024	2025	2026
Růst HDP (%)	5,87	1,99	-2,6	1,4	1,9
HDP/obyv. (USD/PPP)	15220	16370	16180	16510	17040
Inflace (%)	3,47	2,22	1,5	0,2	1,9
Nezaměstnanost (%)	3,8	3,57	3,4	5,9	5,7
Export zboží (mld. USD)	32,658	31,127	34,421	33,361	33,49
Import zboží (mld. USD)	33,049	30,902	29,49	30,547	31,459
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	2,544	2,207	6,241	4,164	3,419
Průmyslová produkce (% změna)	5,46	-0,3	-5	-8	3
Populace (mil.)	17,82	17,98	18,14	18,29	18,44
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	06.VII	06.VII	07.VII	06.VII	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Rozpočet Ekvádoru pro r. 2024 byl sestaven jako vyrovnaný, s příjmy a výdaji ve výši 35,536 mld. USD. Přes 44 % příjmů by měl tvořit výběr daní. Běžný účet platební bilance zaznamenal přebytek 7,0823 mld. USD (o 4,8649 mld. USD více než v r. 2023). Devizové rezervy dosáhly ke konci r. 2024 hodnoty 6,900 mld. USD, což je o 2,445 mld. USD více než v r. 2023. Dluhová služba činila 5,513 mld. USD (o 1,430 mld. USD více než v r. 2023). Podíl veřejného dluhu činil 52,9 % HDP, v absolutní hodnotě dluh činil 82,940 mld. USD. Zahraniční zadluženost pak představovala 48,360 mld. USD.

Veřejné finance	2024
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-1,9
Veřejný dluh (% HDP)	52,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	6,206
Daně	2025
PO	25 %
FO	0 - 37 %
DPH	15 %

2.3 Bankovní systém

Centrální a emisní bankou je Banco Central del Ecuador, další státní banky: Banco de Desarrollo del Ecuador (BDE), Národní finanční korporaci (CFN) a BanEcuador (dříve Banco Nacional de Fomento). Dohled nad bankami vykonává Superintendencia de Bancos del Ecuador. Nejdůležitější komerční banky: Banco del Pichincha www.pichincha.com - součást jedné z největších investičních skupin v zemi Banco Internacional www.bancointernacional.com.ec Banco Guayaquil www.bancoguayaquil.com Banco Bolivariano www.bolivariano.com - Grupo Financiero Bolivariano Banco del Pacífico www.bancodelpacifico.com - Grupo Banco del Pacífico Vzhledem k dolarizaci ekonomiky má centrální banka omezené pole působnosti. Klíčová úroková sazba ekvádorské centrální banky v prosinci 2024 uzavřela na 10,43 %. Celkově je bankovní sektor málo odolný vůči případnému šoku způsobenému nedostatkem likvidity.

2.4 Daňový systém

Základní daně: daň z příjmu právnických osob - společnosti s národním nebo zahraničním kapitálem zřízené v Ekvádoru a pobočky, které mají zdanitelné příjmy, podléhají od r. 2018 sazbě 25 % po odečtení výslovně stanovených nákladů (zejména obnovovací investice). Za určitých okolností může činit 28 % (společníci v daňových rájích apod.), daň z příjmu fyzických osob – jedná se o progresivní zdanění od 0 % - 37 %. Fyzické osoby mohou také využívat tzv. zvláštních odpočtů, DPH - základní daň z přidané hodnoty činí 15 %. Některé produkty (základní potraviny, léky) a služby (zdravotní péče, vzdělání, dopravní služby) se nedaní, daň z převodu deviz - 5% daň na všechny transfery poukazované do zahraničí. Na tuto daň se vztahuje množství výjimek, především v souvislosti s registrovanými zahraničními investicemi. V současné době se hovoří o zrušení této daně s cílem podpořit konkurenceschopnost ekvádorských produktů, spotřební daň – daň na specifické zboží (např. sladké nápoje, alkohol, tabákové výrobky, videohry, televizní a telefonní služby, automobily a jiné dopravní prostředky, atd.). Pohybuje se od 0 % na dovoz nejlevnějších hybridních automobilů až po 300 % na zbraně a střelivo pro soukromé účely.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Export mezikročně poklesl o 0,51 %, import o 44,53 %. Na vývozu do Latinské Ameriky se Ekvádor podílel 1,58 %, na dovozu z teritoria 4,66 %.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z ČR (mld. CZK)	0,62	0,9	1,45	1,37	0,76
Export do ČR (mld. CZK)	1	0,97	1,34	1,99	1,98
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,38	0,08	-0,11	0,62	1,22

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	412	53,95
581	Trubky, potrubí a hadice z hmot plastických	39	5,11
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	35	4,58
523	Soli kovové, peroxosoli kyselin anorganických	35	4,58
665	Zboží skleněné	31	4,06

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	1 068	53,90
037	Ryby, korýši, měkkýši aj. upravení nebo konzervovaní j. n.	240	12,11
071	Káva a náhražky kávové	226	11,43
292	Suroviny rostlinného původu j. n. (bambus, semena aj.)	204	10,31
036	Korýši, měkkýši aj. vodní bezobratlí čerství aj., sušení aj.	56	2,82

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

V případě exportu je EU nejdůležitějším obchodním partnerem, následovaná Čínou, USA, Ruskem a Kolumbií; v případě importu je EU na třetím místě za Čínou a USA a před Kolumbií a Brazílií. Největší exportéři z EU: Španělsko, Itálie, Německo, Nizozemsko a Belgie. Největší importéři z EU: Nizozemsko, Španělsko, Itálie, Německo a Francie. Objem evropských vývozu poklesl o 1,72 %, dovozu vzrostl o 22,11 %.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z EU (mil. EUR)	1622,14	2089,13	2760,48	2452,84	2410,8
Export do EU (mil. EUR)	3023,28	3439,59	3968,85	4232,17	5167,8
Saldo s EU (mil. EUR)	1401,14	1350,46	1208,37	1779,33	2757

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

V případě exportu je nejdůležitějším obchodním partnerem mimo EU Čína, následovaná USA, Ruskem a Kolumbií; v případě importu je to Čína, USA, Kolumbie a Brazílie.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	14952,01	21674,12	27809,84	26127,81	24846,44
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	15805,46	21256,99	26239,8	24559,38	26647,53
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	853,46	-417,13	-1570,05	-1568,43	1801,09

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice v r. 2024 činily 232,11 mil. USD (pokles o 51,14 %). Největší část směřovala do zpracovatelského průmyslu (téměř 50 %), služeb, následovaly doprava a skladování a obchod; podle původu PZI pocházely nejvíce z Číny (přes 50 %). USA a Chile. Mezinárodní rezervy ke konci r. 2024 činily 6,900 mld. USD, což je o 2,4451 mld. USD více než v r. 2023.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU V r. 2014 podepsaly EU a Ekvádor vícestrannou FTA EU se státy Andského společenství národů. Přístupový protokol vstoupil v platnost 1. ledna 2017. S okamžitou platností byla odbourána cla na 76 % z 2 565 celních položek dovážených z EU do Ekvádoru. Pokud jde o agrární produkty, pro firmy EU je liberalizován dovoz 44,1 % položek. Pokud jde o průmyslové výrobky a produkty rybolovu, činí podíl liberalizovaných položek 62,3 %. Pro Ekvádor FTA znamená právo vyvážet do EU bez celní povinnosti 99,7 % zemědělských produktů a 100 % průmyslových produktů. Dále se také ustanovily podmínky pro možnost účasti evropských firem na veřejných zakázkách. Jedním z důležitých bodů této nové smlouvy je ochrana tzv. domácí zaměstnanosti, kdy v každé EU firmě působící na ekvádorském trhu, která má více než 10 zaměstnanců, musí být 90 % zaměstnanců ekvádorského občanství. Smlouvy s ČR V souvislosti se vstupem ČR do EU byla ukončena Obchodní dohoda mezi ČR a Ekvádorem. Ve vzájemném vztahu platí dohody a ustanovení platná mezi EU a Ekvádorem, resp. EU a Andským společenství (CAN). Bilaterální smluvní dokumenty: Rámcová dohoda o spolupráci mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a Ministerstvem elektrické energie a obnovitelných zdrojů Ekvádorské republiky (podpora spolupráce v energetice) MOU mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a Ministerstvem průmyslu a produktivity Ekvádoru (podpora hospodářské, průmyslové a technické spolupráce) v červnu a červenci 2018 předala česká strana Ekvádoru návrh Dohody o ochraně investic, resp. Dohody o zamezení dvojímu zdanění

3.4 Rozvojová spolupráce

Ekvádor je příjemcem rozvojové pomoci, i když ho EU již mezi čisté příjemce nezařazuje. V r. 2020 získal 269,3 mil. USD, především na boj s pandemií Covid-19. EU - 2014 - 2020 - 67 mil. EUR - především do projektů pro udržitelný rozvoj a lokální integraci a udržitelný obchod. Předpokládá se, že úplná implementace Programu bude ukončena v r. 2023. Program na období 2021 – 2027 se připravuje, přesná částka zatím není k dispozici. Zacílení projektů bude obdobné jako v předchozích letech. Ekvádor se účastní i programů EU – Latinská Amerika v oblastech lidských práv, vzdělání, inovací, životního prostředí a boje proti drogám. Pomoc od nevládních organizací - 2020 - 2024 - 47,5 mil. USD - především pro sociální rozvoj a podporu produkce.

Co se týče spolupráce s ČR, Ekvádor nepatří mezi prioritní země pro rozvojovou pomoc. Je možné realizovat pouze tzv. malé lokální projekty, tj. takové, jejichž rozpočet nepřesahuje 500 tis. CZK. V r. 2024 nebyl v zemi realizován žádný takový projekt.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Ekvádor není do MOP zahrnut.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Obchodní jednání v Ekvádoru mají podobná specifika jako v jiných latinsko-amerických zemích. Pandemie však posunula tradiční způsoby do virtuální roviny, ve které zůstaly i po ní. Důležité je obrnit se trpělivostí a opakovaně prověřovat obchodní partnery.

4.2 Oslovení

Oslovení potenciálních obchodních partnerů probíhá klasickými kanály jako v jiných zemích. Tzn. telefonicky, e-mailem. V případě telefonické komunikace se v poslední době množí případy, kdy ekvádorské telefonní linky, a to i nejdůležitějších státních úřadů, jsou zneužívány pro nelegální volání. Ideální je osobní kontakt (např. na veletrhu), který Ekvádorci upřednostňují.

4.3 Obchodní schůzka

V Ekvádoru se nevyskytují specifické zvláštnosti či zvyklosti, kterými by se stát odlišoval od okolních latinskoamerických zemí. Ekvádorci jsou velmi komunikativní a není problém s nimi navázat kontakt. Obchodní partneři téměř vždy upřednostňují nedokonalou španělštinu před bezvadnou angličtinou. Znalost španělštiny je proto pro obchodní jednání velmi výhodná. V praktické rovině je nutno vždy počítat s liknavostí Ekvádorců, co se týče dochvilnosti. Zpoždění není považováno za neslušnost a toleruje se. Na důležité schůzky s vysokými představiteli státní správy či reprezentanty velkých firem se doporučuje - vzhledem k jejich časové zaneprázdněnosti a nutnosti plánování schůzek ve značném předstihu - dostavit se včas. Nelze říci, že by ekvádorští obchodní partneři vynikali striktním dodržováním přijatých závazků, spíše je třeba počítat s liknavějším přístupem. Urgence jsou v tomto ohledu běžnou praxí. Potrpí si na dobré zacházení a ocení pozvání na pracovní oběd nebo večeři. Schůzky je třeba dojednávat v předstihu a běžným zvykem je jejich potvrzování zhruba den před sjednaným datem.

4.4 Komunikace

V Ekvádoru, stejně jako v ostatních latinsko-amerických zemích, je upřednostňována španělština. Tlumočník je každopádně výhodou. Anglicky většinou mluví jen vyšší management ve velkých městech. V Latinské Americe není zdvořilé odmítnutí. Proto je třeba důkladně prověřit, zda opravdu platí to, co se podle českých měřítek jeví jako dohodnuté. Ač je důležitý osobní kontakt, pandemie si vynutila přesunout jednání do virtuální roviny. Ač bylo a je v Latinské Americe tradiční osobní jednání, malá část firem pokračuje ve virtuální komunikaci.

4.5 Doporučení

Pro navázání obchodních kontaktů je třeba obrnit se velkou trpělivostí a důkladně prověřovat obchodního partnera. Před navázáním kontaktů je výhodou ověřit si možnost financování. Jazykem upřednostňovaným pro jednání je španělština.

4.6 Státní svátky

1. 1. Nový rok. únor - březen Karneval, březen - duben Velký pátek, 1. 5. svátek práce, 24. 5. Bitva u Pichinchy, 25. 7. Založení Guayaquilu (místní svátek), 10. 8. Den nezávislosti, 9. 10. Nezávislost Guayaquilu (místní svátek), 2. 11. Památka zesnulých, 3. 11. Nezávislost Cuency, 6. 12. Založení Quita (místní svátek), 25.12. Vánoce.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Prodejní a distribuční síť není z české strany zpracovávána systematicky, chybí nová významná obchodní spojení a cenově konkurenceschopný sortiment v dostatečném rozsahu. Nedostatkem jsou omezené možnosti financování českých vývozců, malá propagace českých exportérů a mnohdy i nezájem o realizaci počáteční investice ze strany českých výrobců. Pro české exportéry by mohly být využitelné kontakty na obchodní komory v Quitu, Guayaquilu, případně v Cuenca, které mohou případné nabídky dále distribuovat. Obchodní komory jsou (za poplatek) také ochotny vyhledat ve svém registru spojení na nejvýznamnější firmy zabývající se daným artiklem a odeslat tyto podklady české firmě. Součástí takového požadavku musí být přesné označení zboží celním kódem. Importovat může jakákoliv fyzická či právnická osoba, která se zapsala v Registru dovozců, je schválená Národní celní službou (Servicio Nacional de Aduanas de Ecuador, SENAE, www.aduana.gob.ec). Je nutné obdržet tzv. RUC (Registro Único de Contribuyente), který je vydán Úřadem finanční správy (Servicio de Rentas Internas, SRI), být zaznamenán v aktivním stavu s platným potvrzením příjmů a být v databázi SRI jako daňový poplatník. Celní požadavky se liší podle dovozního režimu. Do Ekvádoru je zakázán dovoz následujících produktů: vybrané chemikálie (fungicidy, pesticidy), použité pneumatiky vč. vulkanizovaných, hadí kůže, vydělané kůže různých zvířat s použitím metody rostlinného vydělávání, použité prádlo a obuv, slonovina a výrobky z ní a ostatní (kosti, želví krunýře, rohy a paroží aj.). U některých komodit jsou navíc požadovány certifikáty původu zboží, registrace a homologace. V červnu 2012 bylo Ministerstvem zahraniční věcí, obchodu a integrace vydáno několik usnesení (No. 63, 66, 67), kterými byl omezen dovoz určitých produktů, u kterých bylo stanoveno, že mohou být vyráběny na domácím trhu. Celkově tato omezení postihují 106 výrobků, mezi nimi některé typy alkoholických nápojů, automobily, mobilní telefony a elektronická zařízení. Omezení v podobě kvót jsou dvojího druhu: množství a hodnotová, přičemž vláda se tímto opatřením snaží zvrátit tendenci k pasivní obchodní bilanci. Kvóty jsou určovány s jednoletou platností vždy na počátku roku. Alkoholické nápoje od roku 2012 podléhaly omezení, a to v podobě dodatečné daně 1 % z každé lahve a 0,25 dolaru odvedeného z každého procenta alkoholu, který nápoj obsahuje. Avšak vzhledem k tomu, že Ekvádor 1. 1. 2017 přistoupil k mnohostranné dohodě o volném obchodu (FTA) s EU, z EU/ČR je možné alkohol nyní dovážet bezcelně (pozn. avšak se spotřební daní ICE a daní z přidané hodnoty).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Ke zřízení pobočky v Ekvádoru je nutné předložit rozhodnutí statutárních orgánů mateřské společnosti. Pro zřízení společnosti s ručením omezeným je nutný souhlas Valného shromáždění společníků (Junta General de Socios). Zápis o rozhodnutí zřídit společnost, a to včetně výše kapitálu a jmenování zákonného reprezentanta pro Ekvádor, musí být notářsky ověřen v místě konání schůzky a superlegalizován konzulátem Ekvádoru (stanovy společnosti musí výslovně umožňovat zakládání poboček v zahraničí). Minimální výše kapitálu pro pobočku zahraniční právnické osoby je stanovena na 2.000 USD. Příslušný ekvádorský konzulát též musí na základě notářsky ověřených a přeložených dokumentů (mj. výpis z obchodního rejstříku) vydat certifikát o právní existenci firmy a způsobilosti jednat v zahraničí. Uvedená dokumentace se předá ekvádorskému právnímu zástupci ke zřízení pobočky, který publikuje oznámení v oficiálním místním deníku. Následně notář v Ekvádoru provede zápis o úkonu, který je nutno zaregistrovat v obchodním rejstříku (Registro Mercantil). Po provedení registrace a jmenování administrátora firmy je nutno požádat finanční úřad (SRI) o vystavení Registrace daňového poplatníka (Registro Único de Contribuyentes). Pro zřízení společnosti v Ekvádoru je nutná registrace vkladu kapitálu v ekvádorském bankovním systému. Pro akciové společnosti (sociedad anónima) ekvádorských fyzických a právnických osob je stanoven minimální kapitál ve výši 800 USD; pro společnosti s ručením omezeným 400 USD. V případě joint venture se podmínky tohoto podniku řídí stejnými pravidly jako při zřizování poboček zahraničních firem. O zakládání podniku v Ekvádoru vypracovala Skupina Světové banky studii Doing Business-Ecuador.

5.3 Marketing a komunikace

V zemi jsou obvyklé všechny formy propagace, inzerce, reklamy či využívání hromadných sdělovacích prostředků, a to zejména televize a rozhlasového vysílání. Rovněž z hlediska aplikovaného marketingu neexistují žádné zvláštnosti a jsou využívány všechny formy marketingu v závislosti na obchodovaném artiklu. České výrobky jsou na místním trhu stále exotické (nejen proto, že mnozí Ekvádorci netuší, kde se Česká republika nachází) a nemají k neznámému produktu důvěru. Dokud prodejce nepřesvědčí zákazníka o kvalitách, servisu a (dobré) ceně, produkt si nekoupí. Nutno počítat s tím, že reklamní a propagační materiály musí být ve španělské verzi. Anglická či jiná jazyková mutace není vhodná.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Problematika duševního vlastnictví spadá do kompetence Ekvádorského institutu duševního vlastnictví (Instituto Ecuatoriano de la Propiedad Intelectual) a řídí se zákonem o duševním vlastnictví. V rámci ochrany průmyslového vlastnictví jsou chráněny značky, loga, firemní slogany a vynálezy. Patenty platí 20 let. Pirátství v oblasti hudby, kinematografie či softwaru je značně rozšířené.

5.5 Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek se řídí Zákonem o národním systému veřejných zakázek (Ley Orgánica del Sistema Nacional de Contratación Pública). Zákon stanoví povinnost registrace národních i mezinárodních dodavatelů v jednotném registru dodavatelů (RUP). Příslušným orgánem a regulátorem, který na veřejné zakázky dohlíží a vypracovává zadání tendrů, je SERCOP (spravuje také portál k veřejným zakázkám: <http://portal.compraspublicas.gob.ec/sercop/herramientas-de-busqueda>). Základní informace o procedurách jsou uvedeny v záložce Programas/Servicios. Roční plány pro veřejné nákupy (Plan Anual de Contratación/PAC) jsou sestavovány s předstihem a za každou státní instituci zvlášť. Zákonem jsou umožněny rovné podmínky pro místní i zahraniční subjekty. V případě veřejných zakázek na poradenské služby je možné vyzvat zahraniční poradenské společnosti až poté, co v průběhu 30denní lhůty (po první výzvě) o zakázku neprojeví zájem domácí společnost, či nespĺňuje podmínky (upřednostňují se domácí subjekty). Kontrakty s vládním financováním schvaluje výhradně prezident republiky. U každého ministerstva nebo provinční vlády se ustavuje pětičlenný výbor (Comité de Contrataciones), který ustanovuje soutěžní podmínky a jmenuje technickou komisi, která vyhodnocuje předložené nabídky. Obvykle se vyžaduje složení bankovní záruky, jejíž výše je závislá na objemu kontraktu. Zároveň je vratná účastníkům, kteří se nekvalifikovali. Jiné zvláštní podmínky, které by odlišovaly Ekvádor od ostatních latinskoamerických zemí, nejsou stanoveny. Podmínky jsou vždy připravovány a vyhlašovány na každou zakázku separátně dle lokálních a státních norem, a to v souladu se státním plánem modernizace země. Pro nákupy soukromého sektoru nejsou výběrová řízení vyžadována.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Obchodní spory vyplývající z neplnění a nedodržení podmínek ze smluvního ujednání mezi partnery (Contratos de Compra-Venta) jsou obvykle řešeny arbitrážní cestou u obchodních komor v Quitu nebo v Guayaquilu nebo u civilního soudu. Pro řešení těchto sporů jsou aplikována pravidla Obchodního zákoníku (Código de Comercio). Pro řešení obchodních sporů je stanovena povinnost využívat služeb místních právních zástupců. Kromě běžných rizik vyplývajících z komerční činnosti (např. nezaplacení dodávky, reklamace zboží apod.) je třeba mít na zřeteli riziko možných sociálních nepokojů, stávek a zvýšené míry kriminality obecně. Z těchto důvodů se pro zajištění návratnosti pohledávky z titulu dodávek zboží a služeb doporučuje vyšší forma zajištění (bankovní záruka, aval apod.). Dále se doporučuje ve styku s novými partnery vyžadovat placení neodvolatelným potvrzeným akreditivem nebo placení předem. Běžná platební podmínka ve vztahu k zahraničním dodavatelům je neodvolatelný potvrzený akreditiv. V případě poskytnutí úvěrových podmínek se doporučuje maximální zajištění pohledávky, a to nejlépe bankovními instrumenty jako je bankovní záruka, bankovní aval aj. Co se platební morálky týče, doporučuje se obezřetnost a důkladnost při zajišťování návratnosti pohledávky.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro české občany není vyžadováno vízum, pro ekvádorské občany vydává vízum zastupitelský úřad v Limě. Zvláštní poplatky jsou vyžadovány při vnitrostátním letu na Galapágy. Cesta z letiště v Quitu do centra stojí s taxi cca 20 USD, autobusem cca 8 USD, doporučuje se použít taxi. Cesta trvá 45 – 50 minut. V poslední době se zhoršila bezpečnostní situace v zemi, zejména kriminalita ve větších městech. Hlavními bezpečnostními zásadami jsou necestovat v noci, po setmění vycházet jen s minimální hotovostí, zavazadla ponechávat na bezpečném místě a dát přednost jednoduchému a neokázalému oblečení. Vozidla taxi mají taxametry, nedoporučuje jejich zastavování na ulici, ale použití hotelového taxi. V Quitu jsou oblastmi s vyšší kriminalitou historické centrum města, zóna „La Mariscal“, parky Carolina a Egido a vyhlídka Panecillo (platí zejména v podvečer a v noci). Nejvyšší kriminalita je v Guayaquilu. Z tohoto pohledu jsou nejhorší následující oblasti: nábřeží, ulice 9. října a vyhlídka Santa Ana. Některé turistické oblasti Ekvádoru se nacházejí ve vysoké nadmořské výšce, která se může způsobit s ní související zdravotní problémy. Při příjezdu je vhodné počítat s obdobím na aklimatizaci. Do Ekvádoru není vyžadováno zvláštní očkování. Při dlouhodobějších pobytech v pralesních oblastech je však vhodné být očkován proti žluté zimnici popř. proti žloutence, břišnímu tyfu, tetanu atd. Po ruce je dobré mít také repelent či odpuzovač komárů. Je třeba se mít na pozoru před onemocněním horečkou dengue, které způsobuje štípnutí infikovaným komárem. Proti této nemoci neexistuje očkování, platí pouze prevence. Obecně platí pravidlo, že se nekonzumuje voda z vodovodního kohoutku, pouze voda balená – tzn. v lahvích nebo sklenicích. Zelenina a ovoce se doporučují před konzumací dobře propláchnout vodou, popř. dezinfikovat. Při cestách do vnitrozemí je vhodným opatřením kontaktovat Velvyslanectví ČR v Peru s žádostí o informaci o aktuální bezpečnostní situaci a v každém případě dobrovolná on-line registrace v databázi DROZD a vložení plánovaného itineráře.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání občanů ČR podléhá vnitřním předpisům, tzn., že je třeba získat pracovní povolení a zejména povolení k pobytu za účelem zaměstnání (pracovní průkaz – carné ocupacional). Vyřizování těchto formalit není jednoduché, vyžaduje velkou trpělivost a zejména jistý časový předstih. Více informací o požadavcích je dostupné na webu ministerstva práce www.trabajo.gob.ec. Příslušná žádost je vygenerována on-line v systému ministerstva práce, podepsána žadatelem a zaměstnavatelem (nebo jeho autorizovaným zástupcem). Dále je zapotřebí barevná kopie platného pasu (datové stránky i stránky se vstupním razítkem), jednoduchá kopie pracovní smlouvy registrované na ministerstvu práce a stvrzenka o provedení této registrace; doklad o splnění pravidla 20/80 (tj. max. 20 % zaměstnanců cizinci a min. 80 % Ekvádorci) dle platné právní úpravy. V přístupovém protokolu, prostřednictvím kterého se Ekvádor od 1. 1. 2017 stal účastníkem mnohostranné dohody o volném obchodu (FTA) s EU je dále zakotveno, že ve firmách z EU s více než 10 zaměstnanci budou muset ekvádorští občané tvořit minimálně 90 %. Čeští občané s trvalým pobytem v Ekvádoru využívají místní zdravotní péče při plném zdravotním a sociálním pojištění buď ze svých prostředků, nebo s povinným příspěvkem zaměstnavatele. Jiné zvláštní podmínky stanovené pro cizince nejsou. Za lékařské ošetření se platí ihned v hotovosti, náročnější lékařské zákroky je nutné hradit předem. Pro cesty do Ekvádoru se doporučuje zajistit si cestovní pojištění. V případě nutnosti vyhledání lékařské péče pak pacient uhradí tuto péči na místě (v hotovosti nebo platební kartou) a následně s lékařskou zprávou a účtenkami nahlásí pojistnou událost u své pojišťovny.

5.9 Veletrhy a akce

SEGURI EXPO - FERIA INTERNACIONAL DE SEGURIDAD 2025 - technologie a inovace v oblasti bezpečnosti, prevence a kontroly, 5. - 6. 6. 2025, Quito, <https://exposeguridadecuador.com>, EXPOMINAS 2025- mezinárodní veletrh těžebních strojů a důlní techniky, 9. - 11. 7. 2025, Quito, <https://hjbecdachferias.com/inicio/expominas/>, ECUADOR OIL AND POWER 2025 - mezinárodní veletrh těžebních strojů a důlní techniky + ropa, plyn a obnovitelné zdroje energie, 12. - 14. 11. 2025, Quito, <https://www.hjbecdachferias.com/inicio/oil-power/>

Ekvádorské dovozní zákony neumožňují do Ekvádoru dovážet propagační tiskoviny, tedy katalogy, brožury atp, tudíž je nutné tento typ materiálu nechat vytisknout v Ekvádoru v některé místní tiskárně, nebo jej dovézt v osobních zavazadlech vystavovatelů (tento materiál není možné poslat v rámci cargo se vzorky produktů či jako samostatné zásilky).

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Teritoriální působnost pro Ekvádor má zastupitelský úřad ČR v Limě.

Velvyslanectví České republiky v Limě Embajada de la República Checa Baltazar la Torre 398, San Isidro, Lima, Peru Tel.: 0051/908918348 e-mail: lima@mzv.gov.cz, e-mail ekonomický úsek: lima.commerce@mzv.gov.cz Provozní hodiny úřadu: pondělí - pátek: 08,30 - 17,00, úřední hodiny konzulárního úseku pro veřejnost: pondělí, středa, pátek: 09,00 - 12,00, víza: úterý a čtvrtek: 09,00 - 12,00 (umístění ZÚ v Limě: křižovatka ulic Av. Salaverry a Av. Javier Prado; čtvrť San Isidro; přístup z ulice Baltazar la Torre)

Honorární generální konzulát Guayaquil Consulado honorario de la República Checa en Guayaquil - dočasně uzavřen

Honorární konzulát v Quitu Consulado Honorario de la República Checa en Quito Honorární konzul: Tommy Carlos Camilo Schwarzkopf Peisach Av. Eloy Alfaro y Mariana de Jesús, Edificio Gaia, Piso 6, Oficina 64, Quito, República del Ecuador Tel.: 00593-2-4502763, 4502796 e-mail: consuladoquito@consulhcz.com, tommyschwarzkopf@consulhcz.com

Ekvádor spadá pod Kancelář CzechTrade v Limě, kde sídlí na adrese zastupitelského úřadu (viz výše) Ředitel kanceláře: Mgr. Petra Balladares Tel.: 0051/947761119 e-mail: petra.balladares@czechtrade.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Pro volání do Ekvádoru platí mezinárodní předvolba +593

Policie: 101

Hasiči: 102

Infolinka: 104

Ambulance: 911

Letiště Mariscal Sucre, Quito: +593 2-395-4260

Ochrana spotřebitele: 02 394 8760 (linky 2231 a 2229)

Nemocnice v Quitu: Hospital Metropolitano: 02 399 8000, Hospital de Especialidades FF.AA. (vojenská nemocnice): 02 396 8300, Hospital Vozandes: Teléfono: 02 397 1000

Nemocnice v Guayaquilu: Hospital Alcívar: (5934) 3720100, Hospital Clínica Kennedy: (04) 2289-666 / (04) 2295-388

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Informace vlády, ministerstev: www.presidencia.gob.ec

Finanční a ekonomické informace a statistiky CB: www.portal.bce.fin.ec

Statistiky k Ekvádoru: www.ecuadorencifras.gob.ec

Obchodní komora Quito: www.lacamaradequito.com

Obchodní komora Guayaquil: www.lacamara.org

Ústava, její změny: www.ecuanex.net.ec/constitucion

Ministerstvo zahraničních věcí: www.cancilleria.gob.ec

Ministerstvo financí: www.finanzas.gob.ec

Centrální daňový úřad: www.sri.gob.ec

Informace o státních zakázkách: <http://portal.compraspublicas.gob.ec/sercop>

Obchodní rejstřík: <http://registromercantil.gob.ec>

Celní úřad (SENAE): www.aduana.gob.ec

Kontrolní úřad: www.contraloria.gob.ec

Státní agentura pro podporu exportu a investic: www.proecuador.gob.ec

Deník El Comercio: www.elcomercio.com

Deník El Universo: www.eluniverso.com

Deník Expreso: www.expreso.ec